

Mi az EMAS?

A jogi háttér

■ **Az EMAS rendeletet** (*Eco-Management and Audit Scheme – környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer*) az Európai Parlament és a Tanács 761/2001/EK rendelete a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételének lehetővé tételéről.

A rendeletet 1993-ban fogadták el, majd 2001-ben átdolgozták, és 2007-ben várhatóan elfogadják az ismét átdolgozott, áttekinthetőbbé tett változatát.

■ **A hazai szabályozást** a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben részt vevő szervezetek nyilvántartásáról szóló 214/2006. (X.31.) Kormányrendelet képezi. Ez a kormányrendelet tartalmazza az eljárás részletes szabályozását, továbbá a nyilvántartásba vételi kérelem formanyomtatványát és az eredményes eljárás végét jelentő okiratot.

A rendszer célja, hogy arra ösztönözze a vállalatokat és más szervezeteket, hogy önkéntes alapon módszeres és jól-szervezett lépéseket tegyenek környezeti teljesítményük javítása érdekében. Miután egy független harmadik fél, a környezetvédelmi hitelesítő igazolja, hogy a vállalat megfelel az összes követelménynek, az bekerülhet az EMAS nyilvántartásba, és használhatja az EMAS logót, mint a környezetvédelmi szempontból biztonságos szállítók és partnerek jelölését.

Ki vehet részt az EMAS-ban?

Az EMAS az Európai Unió mind a 27 tagállamára, az Európai Gazdasági Térségre (Norvégia, Izland és Liechtenstein), valamint az uniós tagságra pályázó tagjelölt országokra (Horvátország, Bulgária, Románia és Törökország) érvényes.

Az EMAS a köz- és magánszféra bármely olyan szervezete előtt nyitva áll, amely célul tűzi ki, hogy javítja környezeti teljesítményét.

Az EMAS könnyen bevezethető a kis- és középvállalkozásoknál, még kis pénzügyi és emberi erőforrással, illetve korlátozott szakmai támogatással rendelkező cégeknél is. A nagy, több telephellyel rendelkező szervezetek uniószerre az összes ágazatban élvezhetik az egységes EMAS nyújtotta előnyöket. Az EMAS a helyi hatóságoknak is segíthet a környezetvédelmi tevékenységek és követelmények korszerűsítésében, pl. a közigazgatás, az építésügy, az egészségügy és az oktatásügy területén. Uniós szinten 2006 őszén megtörtént az 5000-ik telephely nyilvántartásba vétele.

Miért éppen az EMAS?

Az EMAS rendszert jelenleg működtető vállalatok belső szempontból és az új külső lehetőségekből adódóan egyaránt nyertek a rendszerrel. A környezetvédelmi nyilatkozat, valamint a vevőkkel, a beszállítókkal és a nyilvánossággal folytatott párbeszéd sok vállalat piaci pozícióját és a róluk kialakított általános képet javította. Azáltal, hogy a vállalat környezetvédelmi vezetési rendszert vezet be, és a munkáját külső szakértővel hagyatja jóvá, növeli hitelességét, és javítja a vevőkhöz, a beszállítókhöz, a lakóközösségéhez és a hatóságokhoz fűződő kapcsolatát.

Az EMAS és az ISO szabványok viszonya

■ **Az EMAS rendelet átveszi a nemzetközi ISO 14001 szabvány elemeit a vezetési rendszer kiépítése során, ílymódon az EMAS követelményeinek betartásával, a szervezetek az EN ISO 14001-nek megfelelő, hitelesíthető környezetvédelmi vezetési rendszert hozhatnak létre. Ugyanakkor az ISO 14001 tanúsítással rendelkező cégek esetében az EMAS bevezetése igazából nem jelent nagy erőfeszítést, amennyiben a jogszabályi megfelelés biztosított, és a teljesítményt minden évben környezetvédelmi nyilatkozat formájában deklarálják.**

■ **Az ISO (International Standard Organisation – Nemzetközi Szabványügyi Szervezet) környezetközponturnyírási rendszerek szabványát, az EN ISO 14001-et a szervezetek 1996 óta világszerte alkalmazzák. Az ISO-szabvány általánosságban nagyon hasonlít az EMAS-ra, de a követelményei kevésbé szigorúak.**

Az EMAS a vállalaton belül nagyszerű lehetőséget kínál arra, hogy az erőforrások optimalizálása révén csökkentse a termelési költségeket. Több vállalat tapasztalta továbbá azt is, hogy az EMAS – és vezetési elvei – kaput nyitottak a már meglévő vezetési rendszerek javítására.

Az EU EMAS díj, a nyilvános elismerés

Az Európai Bizottság 2005-ben hozta létre az EMAS Európai és EMAS Nemzeti Díjrendszert, melynek kiosztására azóta évente kerül sor. Az EU EMAS díj célja, hogy felhívja a vállalatok figyelmét a környezetvédelmi tevékenységük széles körben történő publikálására, nagyobb vállalati részvételre ösztönözzön a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben, és ezáltal az EMAS ismertségét, elismertségét is növelje.

A díjra az EMAS regisztráltak közül azok pályázhatnak, akik a legjobban, leginnovatívabb módon kommunikáltak az adott évben az EMAS-t és annak a környezetre gyakorolt pozitív hatását a nyilvánosság, illetve alkalmazottaik felé.

A díjakat minden év végén ünnepélyes keretek között osztja ki az Európai Bizottság magas rangú képviselője a média nyilvánossága előtt.

Készült a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbízásából.

A kiadvány 100%-ig újrahasznosított hulladékpapírból, klórszármazékok és optikai fehérítő hozzáadása nélkül előállított ofszetpapírra készült.

Felkészülés az EMAS bevezetésére

Az EMAS bevetése előtt elengedhetetlen a gondos felkészülés. Az előkészítő folyamat egyik célja a várható előnyök és eredmények meghatározása.

A vezetésnek el kell döntenie, hogy a vállalat miért kíván az EMAS-szal dolgozni, és milyen eredményeket szeretne elérni általa. Melyek az előnyök és a hátrányok, melyek a hasznok, milyen lehetőségek és milyen bizonytalanságok vannak, melyek a legfontosabb aggályok és milyen nagyobb problémák merülhetnek fel. Le kell írni a kitűzött célokat és a kívánt eredményeket. Érdemes számszerűsíteni a megcélzott eredményeket – ez megkönnyíti a siker értékelését, és egyszerűbbé teszi az ellenőrzést is.

A szükséges idő és a felmerülő költségek vállalatonként változnak. A célok meghatározásával, a jelentős környezeti hatások kiválasztásával és az elérendő szintek kijelölésével, a vállalat maga dönt a keretekről.

Az EMAS-hoz idő kell – a kellemetlen meglepetések elkerülése érdekében érdemes költségvetést készíteni, és elszámolást vezetni a ráfordított munkaórákról. Az EMAS alkalmazása során a munkát érdemes kisebb feladatokra felosztani, valamint a feladatok kiosztásánál és az ütemtervek kidolgozásánál az egyes konkrét feladatokhoz hozzárendelni a költségvetést, ami később majd megtérül.

Az EMAS megvalósításának költségeit főként a külső hitelesítő díja képezi, valamint az esetleges további tanácsadói költségek (pl. az előzetes állapotfelmérés, a rendszer megvalósítása, az állapotfelmérés, a környezeti vezetők képzése, stb.). Az akkreditált hitelesítők magántanácsadók, ebből adódóan a tanácsadási szolgáltatásoknál szokásos piaci díjat számítják fel.

A rendszer kialakítása nem szükségszerűen költséges. Sok szervezet és vállalat vállalja, hogy térítésmentesen, vagy viszonylag alacsony térítés ellenében segítséget nyújt – például az ipari szervezetek és a zöld hálózatok.

Az EMAS megvalósításának szükséges időtartama a szervezet méretétől, a telephelyek számától, a vezetési rendszerekkel kapcsolatos korábbi tapasztalattól és a környezeti hatások összetettségétől függ. A szolgáltatási szektorban működő kisvállalat esetében néhány hónap, a több telephellyel rendelkező nagyvállalat esetében néhány év is lehet a szükséges idő.

Az EMAS megvalósítása és a nyilvántartásba vétele után, a rendszer fenntartása sokkal kevesebb erőforrást igényel. Sok tevékenység, amelyre az első nyilvántartásba vételhez volt szükség, a továbbiakban már szükségtelenné válik (pl. az előzetes állapotfelmérés, a mérési és adatkezelési rendszerek telepítése, a felelőségek elosztása).

A környezetvédelmi nyilatkozat

Az EMAS rendelet olyan, a nyilvánosság számára hozzáférhető környezetvédelmi nyilatkozat készítését írja elő, amely megbízható és teljes képet ad a nyilvánosságnak a vállalat környezeti teljesítményéről és a környezeti munkával kapcsolatos törekvésekről.

A környezetvédelmi nyilatkozat elkészítésével a vállalat tájékoztatja az érdekelteket (hatóságok, üzletfelek, beszállítók, lakosság, stb.) a vállalati környezeti munka előrehaladásáról és a jövőre szóló terveiről. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy ez kötelezettségvállalás is egyben. A nyilatkozat elkészítése előtt gondosan mérlegelni kell, hogy kik alkotják a nyilatkozat célcsoportját. A célirányos kommunikáció biztosítása érdekében meg kell határozni a célcsoportokat, figyelembe véve azok információ igényét, és hogy az információkat mindenki számára érthető formában kell közzétenni.

Kapcsolattartók

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Közönségszolgálati Iroda/Zöld Pont Szolgálat

1011 Budapest, Fő utca 44–50.

Telefon: (06-1) 457-3437, 457-3438, 457-3440

Zöld szám: 06-80-40-11-11 Fax: (06-1) 457-3354

Az EMAS szervezetek nyilvántartásáért felelős hazai szervezet:

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (OKTVF)

Környezethasználati Osztály

1016 Budapest, Mészáros u. 58/A

Levelezési cím: 1539 Budapest, Pf. 675.

Telefon: (06-1) 2249-168 Fax: (06-1) 2249-274

Az EMAS hitelesítőket akkreditáló szervezet:

Nemzeti Akkreditáló Testület (NAT)

1119 Budapest, Tétényi út 82.

Telefon: (06-1) 203-3981, 204-5362, 204-5432

Fax: (06-1) 204-5075

Honlapok, linkek

■ **Európai Unió EMAS:**

www.europa.eu.int/comm/environment/emas/index.htm

■ **Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium:**

<http://emas.kvvm.hu>

■ **Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség:**

www.orszagoszoldhatosag.gov.hu

■ **Nemzeti Akkreditáló Testület (NAT):**

www.nat.hu

EMAS

a környezettudatos vállalatvezetés kulcsa

Válassza meg üzleti partnereit és beszállítóit az EMAS szerint!

A környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer garancia a környezetvédelmi kiválóságra!

Az Európai Unió környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszere

